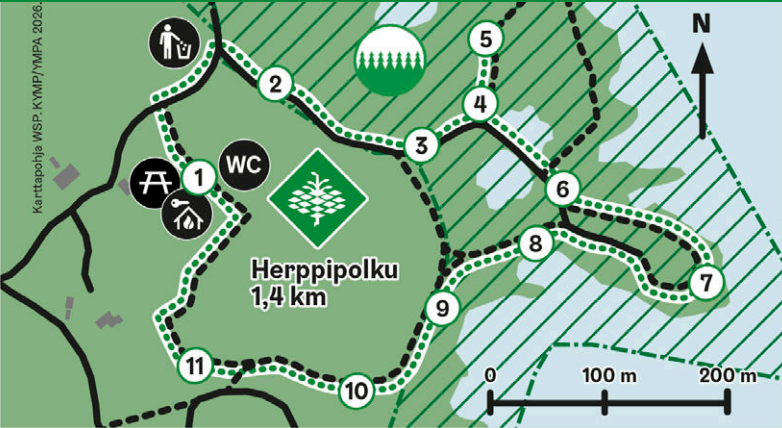


# Sissin matkassa Herppipolulla

Helsinki

Tulostettavat rastikortit  
(vaihtoehto QR-koodien käyttämiseksi)

Karttopohja WSP, KYMP/MMPA, 2026.



- |  |                                 |  |                       |
|--|---------------------------------|--|-----------------------|
|  | Herppipolku                     |  | Herppipolun opastaulu |
|  | Polku tai pitkospuu             |  | Eväspöydät            |
|  | Tie tai ulkoilutie              |  | Helsinki-huussi       |
|  | Särkkäniemen luonnonsuojelualue |  | Kota                  |
|  |                                 |  | Roska-astia           |

1

Sissin matkassa Herppipolulla

## Tervetuloa sammakoiden ja käärmeiden Uutelaan!

” Hei! Minä olen Sissi-sisilisko. Tervetuloa seikkailuun kanssani ja tutustumaan herppikavereihini. Tiedätkö, mikä herppi on? Herppi tarkoittaa kaikkia liskoja, käärmeitä ja sammakoita.

Me herpit olemme arkoja. Saatat nähdä meitä, jos liikut luontopolulla rauhallisesti etkä pidä kovaa meteliä. Talvella meitä ei voi nähdä. Silloin olemme horroksessa, jotta selviämme kylmästä.

### Tehtävä: Äänetön taikasana

Minulla on taikasana, jonka avulla pystyn kulkemaan äänettömästi:

*Shh-Shh-Shh-Sissi-sisilisko*

Teidän tehtävänänne on olla hipi hiljaa, kun sanon taikasanan *Shh-Shh-Shh-Sissi-sisilisko*. Kokeillaanko miten se onnistuu?

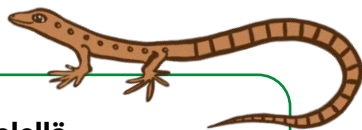
2

Sissin matkassa Herppipolulla

## Kyy

” Tiedätkö, mikä mahtaa olla kyyin selkein tuntomerkki? Juuri niin, siksak-kuvio kyyin selkäpuolella. On myös kyykäärmeitä, joilla ei ole siksak-kuviota. Kyyt voivat olla myös täysin mustia.

Kyy on arka eläin. Anna vastaan tulevalle kyyille riittävästi tilaa ja liiku rauhallisesti. Tiesitkö, että kyyillä on huono näkö ja se haistelee kielellään?



### Tehtävä: Haista kielellä

Minulla onkin teille hauska tehtävä. Nyt saa näyttää kieltä ja kokeilla, onnistuuko kielellä haistaminen kuten kyykäärmeellä. Tuntuuko kielessä hajuja? Millaisia hajuja aistitte?

3

Sissin matkassa Herppipolulla

## Arka kyy puolustautuu

” Kun kävelet, maa tärähtelee ja arka kyy luikertelee pikaisesti karkuun. Kyykäärmeitä ei tarvitse pelätä. Kyy puree vain, mikäli se kokee tilanteen uhkaavaksi.

Koirat ja varsinkin koiranpennut ovat uteliaita ja tykkäävät haistella maata kuonollaan. Joskus harvoin voi käydä niin, että kyy puolustautuu liian lähelle tullutta koiraa ja puraisee koiraa kuonosta. Pureman kuonoonsa saanut koira pitää viedä eläinlääkärille.

### Tehtävä: Maa tärähtelee

Jakaantukaa kahteen porukkaan: kulkijat ja kyyt. Kulkijat tömistelevät jalkojaan maata vasten, kyyt tunnustelevat maata käsillään. Tuntuuko maan tärinä? Vaihtakaa osia, että kaikki pääsevät tömistämään ja tunnustelemaan.

## Sammakot

” Oletko joskus nähnyt lammessa hyytelön näköistä löllöä? Jos katsot tarkemmin, hyytelön eli kudun sisällä saattaa näkyä pienen pieniä pisteitä. Pisteistä kehittyi vikkeliä nuijapäitä, joista kasvaa pikkuruisia sammakoita. Syksyn tullessa ja ilman viiletessä sammakot vaipuvat horrokseen. Silloin ne ovat lähes liikkumattomia aina siihen saakka, kunnes kevään auringonpaiste alkaa taas lämmittää.

### Tehtävä: Pienet sammakot -laulu

Seuraavana pääsettekin laulamaan! Muistaako joku laulua pienistä sammakoista?

Pienet sammakot, pienet sammakot,  
ne lystikkäitä on,  
pienet sammakot, pienet sammakot,  
ne lystikkäitä on.  
Ei korvia, ei korvia, ei häntää laisinkaan,  
ei korvia, ei korvia, ei häntää laisinkaan.

Pienet sammakot, Suomalainen kansanlaulu

## Sisilisko

” Oletko joskus nähnyt sisiliskon, jonka häntä on katkennut? Meillä sisiliskoilla on ainutlaatuinen ominaisuus saalistajan hämäämiseksi: voimme vaaran tullen pudottaa häntämme.

Ateriaksi meille maistuvat hyönteiset, madot ja hämähäkit. Lempipaikkojamme täällä Uutelassa ovat rantakivet ja puunrungot varsinkin silloin, kun aurinko oikein lämmittää! Tiedän, että olemme söpöjä, mutta annathan meidän silti olla rauhassa omassa kotiympäristössämme.

### Tehtävä: Syödään hämähäkkejä

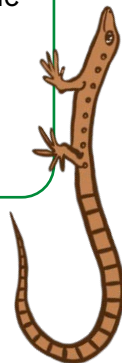
Sisiliskot tykkäävät syödä hyönteisiä ja hämähäkkejä. Kuvittele, miltä hämähäkit maistuisivat. Herkkua, eikä vain, nam!

## Rupikonna

” Oletko joskus nähnyt sammakon näköisen otuksen, joka ei hypi vaan löntystää? Olet saattanut tavata rupikonnin. Tiesitkö, että konnat liikkuvat öisin, kun ilma on kosteampaa. Konnien herkkua ovat madot, etanat sekä hyönteiset.

### Tehtävä: Rupikonnin iltakävely

Tehtävänne on löntystää seuraavalle opastaululle polkua pitkin konnamaisen hitaasti, kyyryssä, suurin askelin, eturäpylät sivuilla ”kauhoen”.

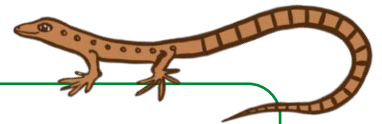


## Rantakäärme

” Nyt kerron sinulle hieman rantakäärmeestä. Rantakäärme on Suomen suurin käärme. Rantakäärmeen tunnistaa parhaiten keltaisista tai vaaleista niskatäplistä ja mustasta väristä. Tiesitkö, että rantakäärme on hyvä kalastaja!

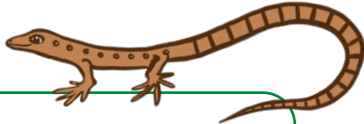
### Tehtävä: Jättikäärme

Seuraavassa tehtävässä yhteistyö on supervoimaa! Ota kaverin olkapäistä kevyesti kiinni. Kulkekaa koko poppoo yhdessä jonossa eteenpäin hitaasti mutkitellen, ihan kuin jättimäinen rantakäärme.



## Vesilisko

” Oletko koskaan kuullut vesiliskoista eli mantereista? No minäpä kerron sinulle! Vesiliskot ovat pilkullisia. Niiden poikaset kehittyvät pikkuruista munista. Poikaset asuvat vedessä. Kun vesiliskot kasvavat aikuisiksi, ne kömpivät kuivalle maalle. Jos toivot tapaavasi vesiliskon, kannattaa olla liikkeellä illan hämärässä!



### Tehtävä: Vesiliskon ruokaruno

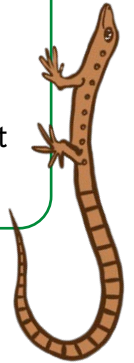
Vesilisko vedessä, pohtii,  
miten tästä edetä tohtii.  
Söisinkö lounaaksi salaatin  
vaiko kermavohvelin?  
Lisko mieluummin hyönteisiä popsii,  
kuin kermavohveleita hotkii.  
Mikä mahtaa olla makumieltymys sulla,  
maistuisiko kauramaito ja pulla?

## Nahan vaihto

” Oletko huomannut, että välillä vaatteesi ovat yhtäkkiä liian pieniä eivätkä mahdu enää päällesi? Silloin tarvitset suurempia vaatteita. Me herpit emme käytä vaatteita. Mutta meilläkin nahka käy vähitellen liian pieneksi ja ahtaaksi. Onneksi me osaamme vaihtaa tilalle uuden nahan. Eikö olekin hurjan kätevää!

### Tehtävä: Pienet vaatteet

Kuvittele päällesi liian pienet vaatteet. Miltä se tuntuu? Miltä varpaissa tuntuu, jos kengät ovat liian pientä kokoa?



## Vaskitsa

” Vaikka vaskitsa näyttää käärmeeltä, se onkin oikeasti jalaton lisko. Vaskitsat liikkuvat hitaasti ja ovat taitavia piiloutumaan. Vaskitsa voi olla jopa kymmeniä vuosia vanha!

### Tehtävä: Vaskitsan runoleikki

Olen kaunis ja kuparinen  
kellekään pahaa tahdo en.  
(silitellään ihoa)  
Hitaasti liikun ja varvikossa piileskelen,  
en ole käärme, en!  
(kiemurrellaan ja ravistetaan päätä)  
Ikää minulla on kymmen tai kaksi,  
(lasketaan sormia)  
olen lisko, uskoisitko jalattomaksi?  
(tömistys)  
Tykkään syödä toukkia,  
illalla niitä on hyvä maasta noukkia.  
(noukitaan maasta toukka ja  
syödään maiskutellen)

## Uutelan herpit

” Muistaako joku, keitä lisäksi täällä Uutelassa asustaa? Juuri niin; rantakäärme, kyy, vaskitsa, sammakko, rupikonna ja vesilisko. Hienosti muistettu!

### Tehtävä: Herppivisa

Nyt seuraa pieni herppivisa!  
Kenellä on keltainen niskatäplä?  
- Rantakäärme  
Kuka voi pudottaa häntänsä?  
- Sisilisko  
Millä liskolla ei ole jalkoja?  
- Vaskitsa  
Mikä herppi liikkuu löntystäen?  
- Rupikonna  
Kenen selässä on siksak-kuvio?  
- Kyykäärme  
Mikä on manterin toinen nimi?  
- Vesilisko  
Ketä kutsutaan pienenä nuijapääksi?  
- Sammakko

